

- 1.4 поширювати кращі практики стану викладання історії України, української мови та української літератури серед педагогічних працівників району;
- 1.5 забезпечити взаємодію закладів культури, освіти, бібліотек, музеїв та громадських організацій у сфері збереження місцевих традицій; підтримувати діяльність народних майстрів, творчих колективів і носіїв нематеріальної культурної спадщини; сприяти цифровому документуванню традицій, обрядів, народної творчості та усної історії територіальних громад району;
- 1.6 забезпечити системне залучення ветеранів до заходів із національно-патріотичного виховання та громадянської освіти, спрямованих на реалізацію державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;
- 1.7 забезпечити належне вшанування пам'яті полеглих Захисників і Захисниць України та підтримку членів їхніх сімей;
- 1.8 долучитися до підготовки тематичних виставок, презентацій, творчих робіт, краєзнавчих матеріалів та інших культурно-просвітницьких заходів у межах форуму; за результатами форуму узагальнити кращі практики закладів освіти та територіальних громад щодо утвердження української національної та громадянської ідентичності та рекомендувати їх для поширення в закладах освіти району;
2. Секретарю координаційної ради з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності при Березівській районній (військовій) адміністрації рекомендовано:
 - 2.1 здійснювати моніторинг забезпечення послідовної реалізації державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;
 - 2.2 тримати на контролі створення координаційних рад з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності в громадах та затвердження програми з утвердження української національної та громадянської ідентичності в громадах, де ще не створено;
 - 2.3 координувати забезпечення інформаційного супроводу форуму та висвітлення його результатів на офіційних інформаційних ресурсах громад та закладів освіти відповідальними особами;
 - 2.4 забезпечити інформаційне висвітлення діяльності Координаційної ради та заходів з утвердження української національної та громадянської ідентичності на офіційних інформаційних ресурсах.

Голова координаційної ради

Олена БОЛОТЕНКО

Секретар координаційної ради

Тетяна БОРИСЕНКО

СЛУХАЛИ:

Тетяну БОРИСЕНКО, яка ознайомила присутніх із Розпорядженням голови Березівської районної державної (військової) адміністрації від 28 липня 2026 року № 115/А – 2026 «Про проведення районного форуму «Одещина українська: мова та національна ідентичність» у Березівському районі Одеської області» 21 жовтня 2026 року на базі Березівської міської територіальної громади, звернула увагу на програму проведення Форуму, склад організаційного комітету з підготовки до проведення Форуму та форму заявки на участь у районному Форумі

Також, Тетяна Борисенко нагадала про важливість завершення створення координаційних рад та затвердження програм з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності в трьох територіальних громадах району.

Болотенко О. М. (головуюча) й усі члени координаційної ради висловили підтримку пропозиціям щодо проведення районного форуму «Одещина українська: мова та національна ідентичність» та підкреслили важливість завершення створення координаційних рад і затвердження програм з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності в усіх територіальних громадах району.

На завершення засідання Болотенко О. М. підбила підсумки проведеної роботи координаційної ради з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності при Березівській районній державній адміністрації за III квартал 2026 року, узагальнила доручення, що були визначені в ході засідання, та окреслила напрями подальшої діяльності. Висловила подяку всім учасникам за відповідальне ставлення та конструктивну співпрацю, спрямовану на зміцнення національної свідомості і розвиток української державності.

ПРОТОКОЛЬНІ ДОРУЧЕННЯ:

1. Членам координаційної ради з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності при Березівській районній (військовій) адміністрації та головам міської, селищних, сільських рад рекомендовано:
 - 1.1 завершити створення координаційних рад, затвердження програм з утвердження української національної та громадянської ідентичності в громадах району;
 - 1.2 активізувати роботу з підвищення рівня медіакультури та медіаграмотності, забезпечувати регулярне інформування працівників щодо актуальних інформаційних загроз, сприяти обміну кращими практиками між територіальними громадами району;
 - 1.3 розширити залучення ветеранів та інститутів громадянського суспільства до проведення заходів державного значення;

вчителів, предмет «історія України» викладають 7 вчителів. Викладання ведеться українською мовою відповідно до вимог чинних нормативно-правових документів та методичних рекомендацій МОН України, освітніх програм та навчальних планів. Усі здобувачі освіти забезпечені підручниками, технічними засобами навчання.

Педагоги мають фахову вищу освіту, вчасно проходять курсову перепідготовку при Одеській академії неперервної освіти, атестуються на присвоєння відповідної категорії та педагогічного звання. Усі педагогічні працівники володіють сучасними методиками викладання предмету. Вся документація здійснюється відповідно до рекомендацій МОН України з дотриманням чинних нормативно-правових документів, питання щодо методичного забезпечення викладання предметів гуманітарного циклу розглядаються на інструктивно-методичних нарадах, засіданнях шкільних методичних об'єднань.

Усі вчителі усвідомлюють завдання, які сьогодні поставлені перед педагогами і працюють на кінцевий результат – виховання свідомого громадянина-патріота України, особистості, яка досконало володіє рідною мовою як інструментом спілкування, мислення, самовираження й пізнання світу.

Також наголосила, що у ці дні висловлюються слова безмежної вдячності та глибокої шани нашим мужнім, хоробрим захисникам, сміливим хлопцям та дівчатам які відважно боронять кордони України в наші дні.

Болотенко О. М. запропонувала: рекомендувати закладам освіти здійснити аналіз стану викладання історії України, української мови та української літератури з урахуванням їхнього потенціалу у формуванні української національної та громадянської ідентичності учнів; посилити використання краєзнавчого матеріалу, історії та культурної спадщини громади, сучасних українських освітніх ресурсів, дослідницьких і проєктних методів навчання; за результатами аналізу узагальнити кращі практики та забезпечити їх поширення серед педагогічних працівників району.

Пропозицію Болотенко О. М. підтримано одногolosно членами координаційної ради з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності при Березівській районній державній адміністрації.

В межах п'ятого питання порядку денного:

«Питання співпраці з військовими частинами, ветеранами АТО/ООС та російсько-української війни щодо утвердження української національної та громадянської ідентичності.»

СЛУХАЛИ:

Юлію ДЗЮНЯК, яка наголосила, що у сучасних умовах одним із пріоритетних напрямів державної політики є консолідація українського суспільства навколо національних цінностей, зміцнення громадянської стійкості та формування

вчителів, предмет «історія України» викладають 7 вчителів. Викладання ведеться українською мовою відповідно до вимог чинних нормативно-правових документів та методичних рекомендацій МОН України, освітніх програм та навчальних планів. Усі здобувачі освіти забезпечені підручниками, технічними засобами навчання.

Педагоги мають фахову вищу освіту, вчасно проходять курсову перепідготовку при Одеській академії неперервної освіти, атестуються на присвоєння відповідної категорії та педагогічного звання. Усі педагогічні працівники володіють сучасними методиками викладання предмету. Вся документація здійснюється відповідно до рекомендацій МОН України з дотриманням чинних нормативно-правових документів, питання щодо методичного забезпечення викладання предметів гуманітарного циклу розглядаються на інструктивно-методичних нарадах, засіданнях шкільних методичних об'єднань.

Усі вчителі усвідомлюють завдання, які сьогодні поставлені перед педагогами і працюють на кінцевий результат – виховання свідомого громадянина-патріота України, особистості, яка досконало володіє рідною мовою як інструментом спілкування, мислення, самовираження й пізнання світу.

Також наголосила, що у ці дні висловлюються слова безмежної вдячності та глибокої шани нашим мужнім, хоробрим захисникам, сміливим хлопцям та дівчатам які відважно боронять кордони України в наші дні.

Болотенко О. М. запропонувала: рекомендувати закладам освіти здійснити аналіз стану викладання історії України, української мови та української літератури з урахуванням їхнього потенціалу у формуванні української національної та громадянської ідентичності учнів; посилити використання краєзнавчого матеріалу, історії та культурної спадщини громади, сучасних українських освітніх ресурсів, дослідницьких і проєктних методів навчання; за результатами аналізу узагальнити кращі практики та забезпечити їх поширення серед педагогічних працівників району.

Пропозицію Болотенко О. М. підтримано одноголосно членами координаційної ради з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності при Березівській районній державній адміністрації.

В межах п'ятого питання порядку денного:

«Питання співпраці з військовими частинами, ветеранами АТО/ООС та російсько-української війни щодо утвердження української національної та громадянської ідентичності.»

СЛУХАЛИ:

Юлію ДЗЮНЯК, яка наголосила, що у сучасних умовах одним із пріоритетних напрямів державної політики є консолідація українського суспільства навколо національних цінностей, зміцнення громадянської стійкості та формування

культурного туризму; на активізації роботи щодо підготовки матеріалів для включення перспективних елементів нематеріальної культурної спадщини громад Березівського району до регіонального та, за наявності відповідних підстав, до Національного переліку елементів нематеріальної культурної спадщини України.

Вказала: на важливості у збереженні нематеріальної культурної спадщини закладів культури, бібліотек, музеїв, мистецьких шкіл, закладів освіти, творчих колективів, майстрів народної творчості, громадських організацій та носіїв традицій; на необхідності приділяти увагу збору усної історії. Спогади старожилів, місцеві легенди, народні пісні, рецепти традиційних страв, весільні та календарні обряди, особливості місцевих ремесел є цінними джерелами, які потребують належної фіксації та збереження.

Сьогодні ми повинні не лише берегти те, що отримали у спадок від попередніх поколінь, а й створити умови, щоб ця спадщина жила, розвивалася та передавалася нашим дітям. Адже нематеріальна культурна спадщина — це не музейний експонат, а жива традиція, яка об'єднує громаду, зміцнює українську національну та громадську ідентичність і формує духовну стійкість суспільства.

Болотенко О. М. запропонувала: активізувати роботу територіальних громад щодо виявлення, обліку та популяризації елементів нематеріальної культурної спадщини; забезпечити взаємодію закладів культури, освіти, бібліотек, музеїв та громадських організацій у сфері збереження місцевих традицій; підтримувати діяльність народних майстрів, творчих колективів і носіїв нематеріальної культурної спадщини; сприяти цифровому документуванню традицій, обрядів, народної творчості та усної історії територіальних громад району.

Пропозицію Болотенко О. М. підтримано одностайно членами координаційної ради з питань утворення української національної та громадської ідентичності при Березівській районній державній адміністрації.

Проте питання порядку денного:

Про заходи до: дня Української Державності (15 липня), Дня Державного прапора та Дня Незалежності України (23-24 серпня), Дня пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України (29 серпня), Дня партизанської слави (22 вересня).

СЛУХАЛИ:

Анжелу ОСТРІКОВУ, яка представила роботу відділу культури та туризму Миколаївської селищної ради. Інформувала про проведення перерахованих заходів бібліотечними та клубними закладами громади. Акцентувала увагу на заходах 24 серпня з нагоди Дня Незалежності України в Миколаївці. А саме: святковий концерт, традиційний селищний фестиваль хлібу «ПАЛАНІЦЯ», де

культурного туризму; на активізації роботи щодо підготовки матеріалів для включення перспективних елементів нематеріальної культурної спадщини громад Березівського району до регіонального та, за наявності відповідних підстав, до Національного переліку елементів нематеріальної культурної спадщини України.

Вказала: на важливості у збереженні нематеріальної культурної спадщини закладів культури, бібліотек, музеїв, мистецьких шкіл, закладів освіти, творчих колективів, майстрів народної творчості, громадських організацій та носіїв традицій; на необхідності приділити увагу збору усної історії. Спогади старожилів, місцеві легенди, народні пісні, рецепти традиційних страв, весільні та календарні обряди, особливості місцевих ремесел є цінними джерелами, які потребують належної фіксації та збереження.

Сьогодні ми повинні не лише берегти те, що отримали у спадок від попередніх поколінь, а й створити умови, щоб ця спадщина жила, розвивалася та передавалася нашим дітям. Адже нематеріальна культурна спадщина — це не музейний експонат, а жива традиція, яка об'єднує громаду, зміцнює українську національну та громадянську ідентичність і формує духовну стійкість суспільства.

Болотенко О. М. запропонувала: активізувати роботу територіальних громад щодо виявлення, обліку та популяризації елементів нематеріальної культурної спадщини; забезпечити взаємодію закладів культури, освіти, бібліотек, музеїв та громадських організацій у сфері збереження місцевих традицій; підтримувати діяльність народних майстрів, творчих колективів і носіїв нематеріальної культурної спадщини; сприяти цифровому документуванню традицій, обрядів, народної творчості та усної історії територіальних громад району.

Пропозицію Болотенко О. М. підтримано одноголосно членами координаційної ради з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності при Березівській районній державній адміністрації.

Третє питання порядку денного:

Про заходи до: дня Української Державності (15 липня), Дня Державного прапора та Дня Незалежності України (23-24 серпня), Дня пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України (29 серпня), Дня партизанської слави (22 вересня).

СЛУХАЛИ:

Анжелу ОСТРІКОВУ, яка представила роботу відділу культури та туризму Миколаївської селищної ради. Інформувала про проведення перерахованих заходів бібліотечними та клубними закладами громади. Акцентувала увагу на заходах 24 серпня з нагоди Дня Незалежності України в Миколаївці. А саме: святковий концерт, традиційний селищний фестиваль хлібу «ПАЛЯНИЦЯ», де

ідентичності, довіру до державних інституцій і здатність суспільства ефективно протидіяти зовнішнім інформаційним загрозам.

Болотенко О. М. запропонувала інформацію взяти до відома; рекомендувати структурним підрозділам районної державної адміністрації, органам місцевого самоврядування, закладам освіти, культури, молодіжним та громадським організаціям активізувати роботу з підвищення рівня медіакультури та медіаграмотності; сприяти проведенню щорічних інформаційно-просвітницьких заходів з питань інформаційної безпеки; використовувати під час навчань матеріали національних програм з медіаграмотності та інформаційної стійкості; забезпечувати регулярне інформування працівників щодо актуальних інформаційних загроз; сприяти обміну кращими практиками між територіальними громадами району.

Пропозицію Болотенко О. М. підтримано одностайно членами координаційної ради з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності при Березівській районній державній адміністрації.

Друге питання порядку денного:

«Збереження та популяризація нематеріальної культурної спадщини району.»

СЛУХАЛИ:

Світлану Насіловську, яка висвітлила питання «Збереження та популяризації нематеріальної культурної спадщини» як один із важливих напрямів державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності.

Звернула увагу на те, що в умовах повномасштабної війни питання збереження культурної спадщини набуває особливого значення. Російська агресія спрямована не лише проти територіальної цілісності України, а й проти її історичної пам'яті, культурної спадщини та національної ідентичності. Тому збереження наших традицій є складовою культурної безпеки держави.

Розповіла про багату культурну спадщину Березівського району. Наш багатонаціональний край і сьогодні зберігає традиції народного співу, різдвяної та великодньої обрядовості, щедрування і колядування, святкування Івана Купала, народні весільні звичаї, родинні обряди, традиційна українська кухня, а також кулінарні традиції різних етнічних спільнот Одещини. Завдяки роботі будинків культури, сільських клубів, бібліотек, мистецьких шкіл, народних аматорських колективів та окремих майстрів декоративно-ужиткового мистецтва зберігаються і передаються молодому поколінню традиції народного співу, вишивки, ткацтва, декоративного розпису, лозоплетіння, художньої обробки дерева та інших видів народної творчості.

Наголосила: на перспективі створення в кожній громаді власного електронного літопису нематеріальної культурної спадщини, розвитку

Болотенко О. М. привітала присутніх, закликала активно доєднатися до процесу реалізації політики у сфері формування національної та громадянської ідентичності на всіх рівнях.

Запропонувала визначити регламент виступів засідання для основних доповідачів до 7 хвилин, для співдоповідачів до 5 хвилин.

Пропозицію Болотенко О. М. підтримано одноголосно присутніми членами координаційної ради з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності при Березівській районній державній (військовій) адміністрації.

Розгляд питань порядку денного

Касьяненко М. М.: *«Першим питанням засідання є «Підвищення рівня медіакультури та медіаграмотності працівників Березівської районної державної (військової) адміністрації, структурних підрозділів, комунальних підприємств та установ районної ради в сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності..»»*

СЛУХАЛИ:

Миколу Касьяненко, який звернув увагу на те, що, оскільки у сучасних умовах інформаційний простір став одним із ключових напрямів забезпечення національної безпеки України. Поряд із воєнною агресією наша держава щоденно протистоїть масштабним інформаційним атакам, спрямованим на підриг довіри до державних інституцій, послаблення суспільної єдності та спотворення історичної правди, тому підвищення рівня медіакультури та медіаграмотності працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, комунальних підприємств та установ є важливим елементом реалізації державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності.

Микола звернув увагу на важливість забезпечення системної роботи з підвищення рівня медіаграмотності серед працівників районної державної (військової) адміністрації, структурних підрозділів, комунальних підприємств та установ районної ради та запропонував: включити питання медіаграмотності до планів підвищення кваліфікації працівників районної державної (військової) адміністрації; проводити щорічні інформаційно-просвітницькі заходи з питань інформаційної безпеки; використовувати під час навчань матеріали національних програм з медіаграмотності та інформаційної стійкості; забезпечити регулярне інформування працівників щодо актуальних інформаційних загроз; сприяти обміну кращими практиками між територіальними громадами району.

Підвищення рівня медіакультури, наголосив Микола, є сьогодні не лише професійною компетентністю державного службовця, а й важливою складовою громадянської відповідальності. Інформаційна стійкість суспільства безпосередньо впливає на зміцнення української національної та громадянської

2. «Збереження та популяризація нематеріальної культурної спадщини району.»

Доповідає: головний спеціаліст відділу освіти, культури, спорту та охорони здоров'я районної державної (військової) адміністрації

3. «Про заходи до: дня Української Державності (15 липня), Дня Державного прапора та Дня Незалежності України (23-24 серпня), Дня пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України (29 серпня), Дня партизанської слави (22 вересня).»

Доповідає: начальник відділу культури та туризму Миколаївської селищної ради.

4. «Розгляд стану викладання предметів гуманітарного циклу у закладах освіти (історія України, українська мова та література). »

Доповідає: провідний спеціаліст відділу освіти, молоді, спорту, культури і туризму Раухівської селищної ради

5. Питання співпраці з військовими частинами, ветеранами АТО/ООС/повномасштабної війни.

Доповідає: завідувач сектору з питань оборонної роботи, цивільного захисту населення та взаємодії з правоохоронними органами

6. Різне (Щодо проведення районного форуму «Одещина українська: мова та ідентичність»)

Доповідає: секретар/член Координаційної ради з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності, головний спеціаліст відділу освіти, культури, спорту та охорони здоров'я районної державної (військової) адміністрації

Порядок денний засідання підготовлено відповідно до плану роботи координаційної ради з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності при Березівській районній державній адміністрації на 2026 рік та затверджено головою Березівської районної державної адміністрації Лабушем Віталієм Вікторовичем, погоджено головою Координаційної ради з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності при Березівській районній державній (військовій) адміністрації Болотенко Оленою Миколаївною.

ПРОТОКОЛ № 3/2026

засідання координаційної ради з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності при Березівській районній державній (військовій) адміністрації

13 серпня 2026 року

Форма проведення – онлайн

Головуючий: *Болотенко О. М.* – голова Координаційної ради з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності, заступник голови районної державної (військової) адміністрації, відповідальна за реалізацію державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності відповідно до розподілу функціональних обов'язків

Секретар: *Борисенко Т. М.* – секретар/член Координаційної ради з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності, головний спеціаліст відділу освіти, культури, спорту та охорони здоров'я з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності районної державної (військової) адміністрації

Присутні: *члени координаційної ради:* Болотенко О.М., Посмітна Н.В., Борисенко Т.М., Гаврилук О. Ф., Чернецький С.В., Удовиченко Н.І., Майба Т.С., Грушко О.С., Дрезов М. І., Журавський Р.В., Бондар В.В., Карастан В.І., Коноваленко Д.В., Павленко К.А., Карокоша В., Вітвіцька К.О., Драгуца А.А., Мараренко А.М.

запрошені: представники районної державної (військової) адміністрації, голови міської, селищних, сільських рад, начальники відділів освіти та культури, територіальних громад Березівського району Одеської області

Питання для розгляду:

1. «Підвищення рівня медіакультури та медіаграмотності працівників Березівської районної державної (військової) адміністрації, структурних підрозділів, комунальних підприємств та установ районної ради в сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності...»

Доповідає: виконуючий обов'язки начальника відділу цифрового розвитку, цифрових трансформацій, цифровізації, інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю районної державної (військової) адміністрації

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова (начальник) Березівської районної
державної (військової) адміністрації
Віталій ЛАБУШ
«20» серпня 2026 року

ПОРЯДОК ДЕННИЙ

засідання Координаційної ради з питань утвердження української національної та
громадянської ідентичності

Дата проведення: 25 серпня 2026 року
час: 14.30, місце: онлайн, платформа ZOOM

Присутні:

- представники районної державної адміністрації;
- представники територіальних громад;
- представники учнівського самоврядування

14:30-14:35	Вітальне слово <i>Олена Болотенко, заступник голови (начальника) районної державної (військової) адміністрації, голова координаційної ради</i>
14:35-14:45	Підвищення рівня медіакультури та медіаграмотності працівників Березівської районної державної (військової) адміністрації, структурних підрозділів, комунальних підприємств та установ районної ради в сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності. <i>Микола Касьяненко, виконуючий обов'язки начальника відділу цифрового розвитку, цифрових трансформацій, цифровізації, інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю районної державної (військової) адміністрації</i>
14:45-14:55	Збереження та популяризація нематеріальної культурної спадщини району. <i>Світлана Насіловська, головний спеціаліст відділу освіти, культури, спорту та охорони здоров'я районної державної (військової) адміністрації</i>
15:05-15:15	Про заходи до: дня Української Державності (15 липня), Дня Державного прапора та Дня Незалежності України (23-24 серпня), Дня пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України (29 серпня), Дня партизанської слави (22 вересня). <i>Анжела ОСТРІКОВА, начальник відділу культури та туризму Миколаївської селищної ради.</i>
15:15-15:25	Розгляд стану викладання предметів гуманітарного циклу у закладах освіти (історія України, українська мова та література). <i>Наталія БОЙКО, провідний спеціаліст відділу освіти, молоді, спорту, культури і туризму Раухівської селищної ради.</i>
15:25-15:35	Питання співпраці з військовими частинами, ветеранами АТО/ООС/повномасштабної війни. <i>Юлія Дзюняк, завідувач сектору з питань оборонної роботи, цивільного захисту населення та взаємодії з правоохоронними органами.</i>
15:35-15:45	Різне (Щодо проведення районного форуму «Одещина українська: мова та ідентичність») <i>Тетяна Борисенко, головний спеціаліст з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності районної державної (військової) адміністрації, секретар координаційної ради</i>

Заступник голови (начальника) районної
державної (військової) адміністрації

Олена БОЛОТЕНКО